

Analiză matematică - curs 2

Șiruri de numere reale. Șiruri de puncte în \mathbb{R}^k

FACULTATEA DE MECANICĂ

Universitatea Tehnică "Gh. Asachi", Iași

Noțiuni generale

Definiția 1.1

Numim **șir numeric** sau **șir de numere reale** o funcție $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$.

Noțiuni generale

Definiția 1.1

Numim **șir numeric** sau **șir de numere reale** o funcție $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$.

- notăm $f(n)$ cu x_n , $n \in \mathbb{N}$
- spunem că x_n este termenul general al șirului f .

În continuare un șir îl vom nota prin $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ sau (x_n) sau simplu, precizând termenul general, x_n .

Noțiuni generale

Definiția 1.1

Numim **șir numeric** sau **șir de numere reale** o funcție $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$.

- notăm $f(n)$ cu x_n , $n \in \mathbb{N}$
- spunem că x_n este termenul general al șirului f .

În continuare un șir îl vom nota prin $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ sau (x_n) sau simplu, precizând termenul general, x_n .

Exemplul 1.2

① $x_n = 1 + \frac{1}{n}$, $n \geq 1$

② $y_n = n + \sin \frac{1}{n+1}$, $n \in \mathbb{N}$

Noțiuni generale

Definiția 1.1

Numim **șir numeric** sau **șir de numere reale** o funcție $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}$.

- notăm $f(n)$ cu x_n , $n \in \mathbb{N}$
- spunem că x_n este termenul general al șirului f .

În continuare un șir îl vom nota prin $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ sau (x_n) sau simplu, precizând termenul general, x_n .

Exemplul 1.2

- 1 $x_n = 1 + \frac{1}{n}$, $n \geq 1$
- 2 $y_n = n + \sin \frac{1}{n+1}$, $n \in \mathbb{N}$

Șirul fiind o funcție, vor fi de interes proprietăți specifice funcțiilor, cum ar fi monotonia și mărginirea.

Mărginirea șirurilor

Definiția 1.3

Spunem că un șir numeric este **majorat (minorat)** dacă mulțimea termenilor săi este majorată (minorată). Dacă un șir este și majorat și minorat vom spune despre acesta că este **mărginit**.

Mărginirea șirurilor

Definiția 1.3

Spunem că un șir numeric este **majorat (minorat)** dacă mulțimea termenilor săi este majorată (minorată). Dacă un șir este și majorat și minorat vom spune despre acesta că este **mărginit**.

Mărginirea unui șir revine la:

$$\exists M > 0 \quad \text{astfel încât} \quad |x_n| \leq M, \quad \forall n \in \mathbb{N}.$$

Mărginirea șirurilor

Definiția 1.3

Spunem că un șir numeric este **majorat (minorat)** dacă mulțimea termenilor săi este majorată (minorată). Dacă un șir este și majorat și minorat vom spune despre acesta că este **mărginit**.

Mărginirea unui șir revine la:

$$\exists M > 0 \quad \text{astfel încât} \quad |x_n| \leq M, \quad \forall n \in \mathbb{N}.$$

Definiția 1.4

Spunem că un șir (x_n) este **nemărginit** dacă nu este mărginit.

Mărginirea șirurilor

Definiția 1.3

Spunem că un șir numeric este **majorat** (**minorat**) dacă mulțimea termenilor săi este majorată (minorată). Dacă un șir este și majorat și minorat vom spune despre acesta că este **mărginit**.

Mărginirea unui șir revine la:

$$\exists M > 0 \text{ astfel încât } |x_n| \leq M, \quad \forall n \in \mathbb{N}.$$

Definiția 1.4

Spunem că un șir (x_n) este **nemărginit** dacă nu este mărginit.

Un șir (x_n) este nemărginit dacă

$$\forall M > 0 \quad \exists n \in \mathbb{N} \text{ astfel încât } |x_n| > M.$$

Mărginirea șirurilor

Exemplul 1.5

1. Șirul $x_n = \sin n$ este

Mărginirea șirurilor

Exemplul 1.5

1. Șirul $x_n = \sin n$ este mărginit, deoarece $|x_n| \leq 1$, $\forall n \in \mathbb{N}$.
2. Șirul $x_n = \frac{1}{n}$ este

Mărginirea șirurilor

Exemplul 1.5

1. Șirul $x_n = \sin n$ este mărginit, deoarece $|x_n| \leq 1$, $\forall n \in \mathbb{N}$.
2. Șirul $x_n = \frac{1}{n}$ este mărginit, deoarece $0 \leq x_n \leq 1$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.
3. Șirul $x_n = n^2$ este minorat de 0 dar nu este majorat (deci este nemărginit).

Mărginirea șirurilor

Exemplul 1.5

1. Șirul $x_n = \sin n$ este mărginit, deoarece $|x_n| \leq 1$, $\forall n \in \mathbb{N}$.
2. Șirul $x_n = \frac{1}{n}$ este mărginit, deoarece $0 \leq x_n \leq 1$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.
3. Șirul $x_n = n^2$ este minorat de 0 dar nu este majorat (deci este nemărginit).
4. Șirul $x_n = -n$ este majorat de 0 dar nu este minorat (deci este nemărginit).

Mărginirea șirurilor

Exemplul 1.5

1. Șirul $x_n = \sin n$ este mărginit, deoarece $|x_n| \leq 1$, $\forall n \in \mathbb{N}$.
2. Șirul $x_n = \frac{1}{n}$ este mărginit, deoarece $0 \leq x_n \leq 1$, $\forall n \in \mathbb{N}^*$.
3. Șirul $x_n = n^2$ este minorat de 0 dar nu este majorat (deci este nemărginit).
4. Șirul $x_n = -n$ este majorat de 0 dar nu este minorat (deci este nemărginit).
5. Șirul $x_n = (-1)^n \cdot n$ nu este nici majorat nici minorat.

Monotonie

Definiția 1.6

1. Spunem că un șir (x_n) este **crescător** (respectiv **descrescător**) dacă $x_n \leq x_{n+1}$ (respectiv $x_n \geq x_{n+1}$) pentru orice $n \in \mathbb{N}$.

Monotonie

Definiția 1.6

1. Spunem că un șir (x_n) este **crescător** (respectiv **descrescător**) dacă $x_n \leq x_{n+1}$ (respectiv $x_n \geq x_{n+1}$) pentru orice $n \in \mathbb{N}$.
2. Spunem că un șir (x_n) este **strict crescător** (respectiv **strict descrescător**) dacă $x_n < x_{n+1}$ (respectiv $x_n > x_{n+1}$) pentru orice $n \in \mathbb{N}$.

Un șir crescător sau descrescător va fi numit **șir monoton**, în timp ce un șir strict crescător sau strict descrescător va fi numit **șir strict monoton**.

Monotonie

Definiția 1.6

1. Spunem că un șir (x_n) este **crescător** (respectiv **descrescător**) dacă $x_n \leq x_{n+1}$ (respectiv $x_n \geq x_{n+1}$) pentru orice $n \in \mathbb{N}$.
2. Spunem că un șir (x_n) este **strict crescător** (respectiv **strict descrescător**) dacă $x_n < x_{n+1}$ (respectiv $x_n > x_{n+1}$) pentru orice $n \in \mathbb{N}$.

Un șir crescător sau descrescător va fi numit **șir monoton**, în timp ce un șir strict crescător sau strict descrescător va fi numit **șir strict monoton**.

Exemplul 1.7

1. Șirul $x_n = \frac{1}{n}$ este un șir

Monotonie

Definiția 1.6

1. Spunem că un șir (x_n) este **crescător** (respectiv **descrescător**) dacă $x_n \leq x_{n+1}$ (respectiv $x_n \geq x_{n+1}$) pentru orice $n \in \mathbb{N}$.
2. Spunem că un șir (x_n) este **strict crescător** (respectiv **strict descrescător**) dacă $x_n < x_{n+1}$ (respectiv $x_n > x_{n+1}$) pentru orice $n \in \mathbb{N}$.

Un șir crescător sau descrescător va fi numit **șir monoton**, în timp ce un șir strict crescător sau strict descrescător va fi numit **șir strict monoton**.

Exemplul 1.7

1. Șirul $x_n = \frac{1}{n}$ este un șir strict descrescător.
2. Șirul $x_n = 1 - \frac{1}{n}$ este

Monotonie

Definiția 1.6

1. Spunem că un șir (x_n) este **crescător** (respectiv **descrescător**) dacă $x_n \leq x_{n+1}$ (respectiv $x_n \geq x_{n+1}$) pentru orice $n \in \mathbb{N}$.
2. Spunem că un șir (x_n) este **strict crescător** (respectiv **strict descrescător**) dacă $x_n < x_{n+1}$ (respectiv $x_n > x_{n+1}$) pentru orice $n \in \mathbb{N}$.

Un șir crescător sau descrescător va fi numit **șir monoton**, în timp ce un șir strict crescător sau strict descrescător va fi numit **șir strict monoton**.

Exemplul 1.7

1. Șirul $x_n = \frac{1}{n}$ este un șir strict descrescător.
2. Șirul $x_n = 1 - \frac{1}{n}$ este strict crescător.
3. Șirurile $x_n = \sin n$, $y_n = (-1)^n$, $z_n = \frac{(-1)^n}{n}$ nu sunt șiruri monotone.

Subșiruri

Definiția 1.8

Fie $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ un șir de numere reale. Șirul $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ se numește **subșir** al șirului $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ dacă există o funcție $\varphi : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, strict crescătoare, astfel încât pentru fiecare $n \in \mathbb{N}$ să avem

$$y_n = x_{\varphi(n)}.$$

Notând $\varphi(k) = n_k$, atunci $y_k = x_{n_k}$ pentru orice $k \in \mathbb{N}$.

Subșiruri

Definiția 1.8

Fie $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ un șir de numere reale. Șirul $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ se numește **subșir** al șirului $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ dacă există o funcție $\varphi : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, strict crescătoare, astfel încât pentru fiecare $n \in \mathbb{N}$ să avem

$$y_n = x_{\varphi(n)}.$$

Notând $\varphi(k) = n_k$, atunci $y_k = x_{n_k}$ pentru orice $k \in \mathbb{N}$.

Exemplul 1.9

1. Șirul $x_{2n} = 1 \quad \forall n \in \mathbb{N}$ este subșir al șirului $x_n = (-1)^n$.

Subșiruri

Definiția 1.8

Fie $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ un șir de numere reale. Șirul $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ se numește **subșir** al șirului $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ dacă există o funcție $\varphi : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, strict crescătoare, astfel încât pentru fiecare $n \in \mathbb{N}$ să avem

$$y_n = x_{\varphi(n)}.$$

Notând $\varphi(k) = n_k$, atunci $y_k = x_{n_k}$ pentru orice $k \in \mathbb{N}$.

Exemplul 1.9

1. Șirul $x_{2n} = 1 \quad \forall n \in \mathbb{N}$ este subșir al șirului $x_n = (-1)^n$.
2. Pentru șirul $x_n = \sin \frac{n\pi}{2}$ se evidențiază următoarele subșiruri:
 - $x_{4k} = \sin 2k\pi = 0, \quad \forall k \in \mathbb{N}$

Subșiruri

Definiția 1.8

Fie $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ un șir de numere reale. Șirul $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ se numește **subșir** al șirului $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ dacă există o funcție $\varphi : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, strict crescătoare, astfel încât pentru fiecare $n \in \mathbb{N}$ să avem

$$y_n = x_{\varphi(n)}.$$

Notând $\varphi(k) = n_k$, atunci $y_k = x_{n_k}$ pentru orice $k \in \mathbb{N}$.

Exemplul 1.9

1. Șirul $x_{2n} = 1 \quad \forall n \in \mathbb{N}$ este subșir al șirului $x_n = (-1)^n$.
2. Pentru șirul $x_n = \sin \frac{n\pi}{2}$ se evidențiază următoarele subșiruri:
 - $x_{4k} = \sin 2k\pi = 0, \quad \forall k \in \mathbb{N}$
 - $x_{4k+1} = \sin \left(2k\pi + \frac{\pi}{2} \right) = 1, \quad \forall k \in \mathbb{N}$

Subșiruri

Definiția 1.8

Fie $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ un șir de numere reale. Șirul $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ se numește **subșir** al șirului $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ dacă există o funcție $\varphi : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, strict crescătoare, astfel încât pentru fiecare $n \in \mathbb{N}$ să avem

$$y_n = x_{\varphi(n)}.$$

Notând $\varphi(k) = n_k$, atunci $y_k = x_{n_k}$ pentru orice $k \in \mathbb{N}$.

Exemplul 1.9

1. Șirul $x_{2n} = 1 \quad \forall n \in \mathbb{N}$ este subșir al șirului $x_n = (-1)^n$.
2. Pentru șirul $x_n = \sin \frac{n\pi}{2}$ se evidențiază următoarele subșiruri:
 - $x_{4k} = \sin 2k\pi = 0, \quad \forall k \in \mathbb{N}$
 - $x_{4k+1} = \sin \left(2k\pi + \frac{\pi}{2}\right) = 1, \quad \forall k \in \mathbb{N}$
 - $x_{4k+2} = \sin(2k\pi + \pi) = 0, \quad \forall k \in \mathbb{N}$

Subșiruri

Definiția 1.8

Fie $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ un șir de numere reale. Șirul $(y_n)_{n \in \mathbb{N}}$ se numește **subșir** al șirului $(x_n)_{n \in \mathbb{N}}$ dacă există o funcție $\varphi : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$, strict crescătoare, astfel încât pentru fiecare $n \in \mathbb{N}$ să avem

$$y_n = x_{\varphi(n)}.$$

Notând $\varphi(k) = n_k$, atunci $y_k = x_{n_k}$ pentru orice $k \in \mathbb{N}$.

Exemplul 1.9

1. Șirul $x_{2n} = 1 \quad \forall n \in \mathbb{N}$ este subșir al șirului $x_n = (-1)^n$.
2. Pentru șirul $x_n = \sin \frac{n\pi}{2}$ se evidențiază următoarele subșiruri:
 - $x_{4k} = \sin 2k\pi = 0, \quad \forall k \in \mathbb{N}$
 - $x_{4k+1} = \sin \left(2k\pi + \frac{\pi}{2} \right) = 1, \quad \forall k \in \mathbb{N}$
 - $x_{4k+2} = \sin(2k\pi + \pi) = 0, \quad \forall k \in \mathbb{N}$
 - $x_{4k+3} = \sin \left(2k\pi + \frac{3\pi}{2} \right) = -1, \quad \forall k \in \mathbb{N}.$

Limita unui șir de numere reale

Definiția 1.10

Spunem că un șir de numere reale (x_n) are **limita** $x \in \mathbb{R}$ dacă orice vecinătate a lui x conține toți termenii șirului, cu excepția, eventual, a unui număr finit dintre aceștia sau, echivalent:

$$\forall V \in \mathcal{V}(x), \exists n_V \in \mathbb{N}, \forall n \geq n_V : x_n \in V.$$

Limita unui șir de numere reale

Definiția 1.10

Spunem că un șir de numere reale (x_n) are **limita** $x \in \mathbb{R}$ dacă orice vecinătate a lui x conține toți termenii șirului, cu excepția, eventual, a unui număr finit dintre aceștia sau, echivalent:

$$\forall V \in \mathcal{V}(x), \exists n_V \in \mathbb{N}, \forall n \geq n_V : x_n \in V.$$

În acest caz vom scrie $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x$ sau $x_n \rightarrow x$. Un șir care are limită în \mathbb{R} se numește **șir convergent**. Un șir care nu are limită în \mathbb{R} se numește **șir divergent**.

Limita unui șir de numere reale

Definiția 1.10

Spunem că un șir de numere reale (x_n) are **limita** $x \in \mathbb{R}$ dacă orice vecinătate a lui x conține toți termenii șirului, cu excepția, eventual, a unui număr finit dintre aceștia sau, echivalent:

$$\forall V \in \mathcal{V}(x), \exists n_V \in \mathbb{N}, \forall n \geq n_V : x_n \in V.$$

În acest caz vom scrie $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x$ sau $x_n \rightarrow x$. Un șir care are limită în \mathbb{R} se numește **șir convergent**. Un șir care nu are limită în \mathbb{R} se numește **șir divergent**.

Teorema 1.11

Șirul de numere reale (x_n) este convergent la $x \in \mathbb{R}$ dacă și numai dacă:

$$\forall \varepsilon > 0, \exists n_\varepsilon \in \mathbb{N}, \forall n \geq n_\varepsilon : |x_n - x| < \varepsilon.$$

Limita unui șir de numere reale

Teorema 1.12

Un șir $(x_n) \subset \mathbb{R}$ are limita $x \in \mathbb{R}$ dacă și numai dacă șirul $(|x_n - x|)$ are limita 0.

Exemplul 1.13

1. Șirul $x_n = \frac{1}{n}$ are limita 0.

Limita unui șir de numere reale

Teorema 1.12

Un șir $(x_n) \subset \mathbb{R}$ are limita $x \in \mathbb{R}$ dacă și numai dacă șirul $(|x_n - x|)$ are limita 0.

Exemplul 1.13

1. Șirul $x_n = \frac{1}{n}$ are limita 0.
2. Șirul $x_n = 2^n$ nu este convergent.

Limita unui șir de numere reale

Teorema 1.12

Un șir $(x_n) \subset \mathbb{R}$ are limita $x \in \mathbb{R}$ dacă și numai dacă șirul $(|x_n - x|)$ are limita 0.

Exemplul 1.13

1. Șirul $x_n = \frac{1}{n}$ are limita 0.
2. Șirul $x_n = 2^n$ nu este convergent. O vecinătate de forma $(x - \varepsilon, x + \varepsilon)$ a unui număr real x , nu poate conține decât un număr finit de termeni ai șirului.

Limita unui șir de numere reale

Teorema 1.12

Un șir $(x_n) \subset \mathbb{R}$ are limita $x \in \mathbb{R}$ dacă și numai dacă șirul $(|x_n - x|)$ are limita 0.

Exemplul 1.13

1. Șirul $x_n = \frac{1}{n}$ are limita 0.
2. Șirul $x_n = 2^n$ nu este convergent. O vecinătate de forma $(x - \varepsilon, x + \varepsilon)$ a unui număr real x , nu poate conține decât un număr finit de termeni ai șirului.
3. Șirul $x_n = (-1)^n$ nu este convergent. Pentru acest șir avem $x_{2n} = 1$ și $x_{2n+1} = -1$ pentru orice $n \in \mathbb{N}$. Astfel, pentru orice număr real x și pentru orice $0 < \varepsilon < 1$, din vecinătățile lui x de forma $(x - \varepsilon, x + \varepsilon)$ lipsesc o infinitate dintre termenii șirului.

Proprietăți ale șirurilor convergente

Teorema 1.14

Dacă un șir de numere reale are limită reală, atunci aceasta este unică.

Proprietăți ale șirurilor convergente

Teorema 1.14

Dacă un șir de numere reale are limită reală, atunci aceasta este unică.

Teorema 1.15

Dacă unui șir îi adăugăm sau eliminăm un număr finit de termeni, atunci natura șirului nu se schimbă. În caz de convergență nu se schimbă nici limita.

Proprietăți ale șirurilor convergente

Teorema 1.14

Dacă un șir de numere reale are limită reală, atunci aceasta este unică.

Teorema 1.15

Dacă unui șir îi adăugăm sau eliminăm un număr finit de termeni, atunci natura șirului nu se schimbă. În caz de convergență nu se schimbă nici limita.

Teorema 1.16

Dacă schimbăm ordinea termenilor unui șir, natura șirului nu se schimbă, iar în caz de convergență nu se schimbă nici limita șirului.

Proprietăți ale șirurilor convergente

Teorema 1.17

Orice subșir al unui șir convergent este convergent și are aceeași limită.

Proprietăți ale șirurilor convergente

Teorema 1.17

Orice subșir al unui șir convergent este convergent și are aceeași limită.

Observația 1.18

Conform acestei teoreme, dacă un șir are două subșiruri convergente la limite diferite, atunci șirul este divergent.

Proprietăți ale șirurilor convergente

Teorema 1.17

Orice subșir al unui șir convergent este convergent și are aceeași limită.

Observația 1.18

Conform acestei teoreme, dacă un șir are două subșiruri convergente la limite diferite, atunci șirul este divergent. De exemplu, șirul $x_n = (-1)^n$ analizat anterior conține subșirurile $x_{2n} = 1$, care are limita 1, și $x_{2n+1} = -1$, care are limita -1 . Deci, $x_n = (-1)^n$ este un șir divergent.

Proprietăți ale șirurilor convergente

Teorema 1.19

Orice șir convergent este mărginit.

Proprietăți ale șirurilor convergente

Teorema 1.19

Orice șir convergent este mărginit.

Corolarul 1.20

Dacă un șir nu este mărginit, atunci el este divergent.

Proprietăți ale șirurilor convergente

Teorema 1.19

Orice șir convergent este mărginit.

Corolarul 1.20

Dacă un șir nu este mărginit, atunci el este divergent.

Observația 1.21

Mărginirea este o condiție necesară, nu și suficientă pentru convergență. De exemplu șirul $x_n = (-1)^n$ deși este mărginit, nu este convergent.

Proprietăți ale șirurilor convergente

Teorema 1.19

Orice șir convergent este mărginit.

Corolarul 1.20

Dacă un șir nu este mărginit, atunci el este divergent.

Observația 1.21

Mărginirea este o condiție necesară, nu și suficientă pentru convergență. De exemplu șirul $x_n = (-1)^n$ deși este mărginit, nu este convergent.

Teorema 1.22 (Criteriul majorării)

Dacă pentru șirul (x_n) există $x \in \mathbb{R}$ și un șir de numere pozitive (α_n) convergent la 0 astfel încât

$$|x_n - x| \leq \alpha_n, \quad \forall n \in \mathbb{N},$$

atunci (x_n) este convergent și $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = x$.

Operații cu șiruri convergente

Dacă (a_n) și (b_n) sunt două șiruri de numere reale, definim:

$$(a_n) \pm (b_n) := (a_n \pm b_n);$$

$$(a_n) \cdot (b_n) := (a_n \cdot b_n);$$

$$\frac{(a_n)}{(b_n)} := \left(\frac{a_n}{b_n} \right), \text{ dacă } b_n \neq 0, \forall n \in \mathbb{N}.$$

Operații cu șiruri convergente

Dacă (a_n) și (b_n) sunt două șiruri de numere reale, definim:

$$(a_n) \pm (b_n) := (a_n \pm b_n);$$

$$(a_n) \cdot (b_n) := (a_n \cdot b_n);$$

$$\frac{(a_n)}{(b_n)} := \left(\frac{a_n}{b_n} \right), \text{ dacă } b_n \neq 0, \forall n \in \mathbb{N}.$$

Teorema 1.23

Fie (a_n) și (b_n) două șiruri convergente, cu $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = a$ și $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = b$. Atunci:

$$(i) \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \pm b_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n \pm \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = a \pm b;$$

$$(ii) \lim_{n \rightarrow \infty} (\lambda a_n) = \lambda \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lambda a;$$

$$(iii) \lim_{n \rightarrow \infty} (a_n \cdot b_n) = \lim_{n \rightarrow \infty} a_n \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = a \cdot b;$$

$$(iv) \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} a_n}{\lim_{n \rightarrow \infty} b_n} = \frac{a}{b}, \text{ dacă } b \neq 0.$$

Trecerea la limită în inegalități

Teorema 1.24

Fie (a_n) și (b_n) două șiruri convergente, $a_n \rightarrow a$, $b_n \rightarrow b$. Dacă $a_n \leq b_n$, pentru orice $n \in \mathbb{N}$, atunci $a \leq b$.

Trecerea la limită în inegalități

Teorema 1.24

Fie (a_n) și (b_n) două șiruri convergente, $a_n \rightarrow a$, $b_n \rightarrow b$. Dacă $a_n \leq b_n$, pentru orice $n \in \mathbb{N}$, atunci $a \leq b$.

Observația 1.25

Chiar dacă inegalitatea dintre termenii celor două șiruri din teorema anterioară este strictă, putem avea $a = b$. De exemplu, pentru $a_n = 1 - \frac{1}{n}$ și $b_n = 1 + \frac{1}{n}$ avem $a_n < b_n \forall n \in \mathbb{N}$ dar $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = 1$.

Trecerea la limită în inegalități

Teorema 1.24

Fie (a_n) și (b_n) două șiruri convergente, $a_n \rightarrow a$, $b_n \rightarrow b$. Dacă $a_n \leq b_n$, pentru orice $n \in \mathbb{N}$, atunci $a \leq b$.

Observația 1.25

Chiar dacă inegalitatea dintre termenii celor două șiruri din teorema anterioară este strictă, putem avea $a = b$. De exemplu, pentru $a_n = 1 - \frac{1}{n}$ și $b_n = 1 + \frac{1}{n}$ avem $a_n < b_n \forall n \in \mathbb{N}$ dar $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} b_n = 1$.

Teorema 1.26 (Teorema cleștelui)

Considerăm trei șiruri de numere reale (x_n) , (y_n) , (z_n) astfel încât

$$x_n \leq y_n \leq z_n \quad \text{pentru orice } n \in \mathbb{N}.$$

Dacă $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} z_n = \ell \in \mathbb{R}$, atunci șirul (y_n) este convergent și $\lim_{n \rightarrow \infty} y_n = \ell$.

Convergența șirurilor monotone

Teorema 1.27

- ① *Un șir de numere reale (x_n) crescător și majorat este convergent, iar*
- $$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \sup_{n \in \mathbb{N}} x_n.$$

Convergența șirurilor monotone

Teorema 1.27

① *Un șir de numere reale (x_n) crescător și majorat este convergent, iar*

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \sup_{n \in \mathbb{N}} x_n.$$

② *Un șir de numere reale (x_n) descrescător și minorat este convergent, iar*

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \inf_{n \in \mathbb{N}} x_n.$$

Șiruri Cauchy

Definiția 1.28

Spunem despre un șir de numere reale că este **șir Cauchy** sau **șir fundamental** dacă

$$\forall \varepsilon > 0, \exists n_\varepsilon \in \mathbb{N}, \forall n, m \geq n_\varepsilon : |x_n - x_m| < \varepsilon.$$

Șiruri Cauchy

Definiția 1.28

Spunem despre un șir de numere reale că este **șir Cauchy** sau **șir fundamental** dacă

$$\forall \varepsilon > 0, \exists n_\varepsilon \in \mathbb{N}, \forall n, m \geq n_\varepsilon : |x_n - x_m| < \varepsilon.$$

Luând în definiția anterioară $n \geq n_\varepsilon$ și $m = n + p$, unde $p \in \mathbb{N}$, obținem formularea echivalentă:

Șiruri Cauchy

Definiția 1.28

Spunem despre un șir de numere reale că este **șir Cauchy** sau **șir fundamental** dacă

$$\forall \varepsilon > 0, \exists n_\varepsilon \in \mathbb{N}, \forall n, m \geq n_\varepsilon : |x_n - x_m| < \varepsilon.$$

Luând în definiția anterioară $n \geq n_\varepsilon$ și $m = n + p$, unde $p \in \mathbb{N}$, obținem formularea echivalentă:

$$\forall \varepsilon > 0, \exists n_\varepsilon \in \mathbb{N}, \forall n \geq n_\varepsilon, \forall p \in \mathbb{N} : |x_n - x_{n+p}| < \varepsilon.$$

Teorema 1.29 (Cauchy)

Un șir de numere reale este convergent dacă și numai dacă este șir fundamental.

Șiruri Cauchy

Exemplul 1.30

Considerăm șirul

$$x_n = 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}.$$

Șiruri Cauchy

Exemplul 1.30

Considerăm șirul

$$x_n = 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}.$$

Acest șir nu este șir fundamental, deci nu este convergent.

Șiruri Cauchy

Exemplul 1.30

Considerăm șirul

$$x_n = 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n}.$$

Acest șir nu este șir fundamental, deci nu este convergent. Într-adevăr, observăm că

$$|x_{n+p} - x_n| = \frac{1}{n+1} + \dots + \frac{1}{n+p} \geq \frac{1}{n+p} + \dots + \frac{1}{n+p} = \frac{p}{n+p} \quad \forall n, p \in \mathbb{N}^*.$$

Atunci, pentru $p = n$ obținem $|x_{2n} - x_n| \geq \frac{n}{2n} = \frac{1}{2}$. Deci șirul dat nu îndeplinește condiția de șir Cauchy.

Șiruri cu limita $+\infty$ și $-\infty$

Definiția 1.31

Spunem că un șir (x_n) din $\overline{\mathbb{R}}$ are **limita** $+\infty$ (sau $-\infty$) sau că este **divergent la** $+\infty$ (respectiv $-\infty$) dacă orice vecinătate a punctului $+\infty$ conține toți termenii șirului, cu excepția, eventual, a unui număr finit dintre aceștia.

Șiruri cu limita $+\infty$ și $-\infty$

Definiția 1.31

Spunem că un șir (x_n) din $\overline{\mathbb{R}}$ are **limita** $+\infty$ (sau $-\infty$) sau că este **divergent la** $+\infty$ (respectiv $-\infty$) dacă orice vecinătate a punctului $+\infty$ conține toți termenii șirului, cu excepția, eventual, a unui număr finit dintre aceștia.

Teorema 1.32

1. Șirul (x_n) din $\overline{\mathbb{R}}$ are limita $+\infty$ dacă și numai dacă

$$\forall \varepsilon > 0, \exists n_\varepsilon \in \mathbb{N}, \forall n \geq n_\varepsilon : x_n \geq \varepsilon.$$

2. Șirul (x_n) din $\overline{\mathbb{R}}$ are limita $-\infty$ dacă și numai dacă

$$\forall \varepsilon > 0, \exists n_\varepsilon \in \mathbb{N}, \forall n \geq n_\varepsilon : x_n \leq -\varepsilon.$$

Reguli de calcul

Teorema 1.33

1. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in \overline{\mathbb{R}} \setminus \{-\infty\}$, atunci $x_n + y_n \rightarrow +\infty$.
2. Dacă $x_n \rightarrow -\infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in \overline{\mathbb{R}} \setminus \{+\infty\}$, atunci $x_n + y_n \rightarrow -\infty$.
3. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in (0, \infty]$, atunci $x_n \cdot y_n \rightarrow +\infty$.
4. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in [-\infty, 0)$, atunci $x_n \cdot y_n \rightarrow -\infty$.

Reguli de calcul

Teorema 1.33

1. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in \overline{\mathbb{R}} \setminus \{-\infty\}$, atunci $x_n + y_n \rightarrow +\infty$.
2. Dacă $x_n \rightarrow -\infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in \overline{\mathbb{R}} \setminus \{+\infty\}$, atunci $x_n + y_n \rightarrow -\infty$.
3. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in (0, \infty]$, atunci $x_n \cdot y_n \rightarrow +\infty$.
4. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in [-\infty, 0)$, atunci $x_n \cdot y_n \rightarrow -\infty$.

Observația 1.34

Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow -\infty$ nu se poate spune nimic despre natura șirului $(x_n + y_n)$.
De exemplu

- pentru $x_n = n$ și $y_n = -n$ avem $x_n + y_n \rightarrow 0$;

Reguli de calcul

Teorema 1.33

1. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in \overline{\mathbb{R}} \setminus \{-\infty\}$, atunci $x_n + y_n \rightarrow +\infty$.
2. Dacă $x_n \rightarrow -\infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in \overline{\mathbb{R}} \setminus \{+\infty\}$, atunci $x_n + y_n \rightarrow -\infty$.
3. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in (0, \infty]$, atunci $x_n \cdot y_n \rightarrow +\infty$.
4. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in [-\infty, 0)$, atunci $x_n \cdot y_n \rightarrow -\infty$.

Observația 1.34

Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow -\infty$ nu se poate spune nimic despre natura șirului $(x_n + y_n)$.
De exemplu

- pentru $x_n = n$ și $y_n = -n$ avem $x_n + y_n \rightarrow 0$;
- pentru $x_n = n$ și $y_n = -2n$ avem $x_n + y_n \rightarrow -\infty$;

Reguli de calcul

Teorema 1.33

1. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in \overline{\mathbb{R}} \setminus \{-\infty\}$, atunci $x_n + y_n \rightarrow +\infty$.
2. Dacă $x_n \rightarrow -\infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in \overline{\mathbb{R}} \setminus \{+\infty\}$, atunci $x_n + y_n \rightarrow -\infty$.
3. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in (0, \infty]$, atunci $x_n \cdot y_n \rightarrow +\infty$.
4. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in [-\infty, 0)$, atunci $x_n \cdot y_n \rightarrow -\infty$.

Observația 1.34

Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow -\infty$ nu se poate spune nimic despre natura șirului $(x_n + y_n)$.
De exemplu

- pentru $x_n = n$ și $y_n = -n$ avem $x_n + y_n \rightarrow 0$;
- pentru $x_n = n$ și $y_n = -2n$ avem $x_n + y_n \rightarrow -\infty$;
- pentru $x_n = 2n$ și $y_n = -n$ avem $x_n + y_n \rightarrow +\infty$;

Reguli de calcul

Teorema 1.33

1. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in \overline{\mathbb{R}} \setminus \{-\infty\}$, atunci $x_n + y_n \rightarrow +\infty$.
2. Dacă $x_n \rightarrow -\infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in \overline{\mathbb{R}} \setminus \{+\infty\}$, atunci $x_n + y_n \rightarrow -\infty$.
3. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in (0, \infty]$, atunci $x_n \cdot y_n \rightarrow +\infty$.
4. Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow y$, unde $y \in [-\infty, 0)$, atunci $x_n \cdot y_n \rightarrow -\infty$.

Observația 1.34

Dacă $x_n \rightarrow \infty$ și $y_n \rightarrow -\infty$ nu se poate spune nimic despre natura șirului $(x_n + y_n)$.
De exemplu

- pentru $x_n = n$ și $y_n = -n$ avem $x_n + y_n \rightarrow 0$;
- pentru $x_n = n$ și $y_n = -2n$ avem $x_n + y_n \rightarrow -\infty$;
- pentru $x_n = 2n$ și $y_n = -n$ avem $x_n + y_n \rightarrow +\infty$;
- pentru $x_n = (-1)^n + n$ și $y_n = -n$ avem $x_n + y_n = (-1)^n$, care nu are limită.

Despre astfel de situații vom spune că sunt **cazuri de nedeterminare**, sau **cazuri exceptate**.

Noțiuni generale

Considerăm în continuare spațiul \mathbb{R}^k înzestrat cu norma euclidiană

$$\|x\|_2 = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_k^2}, \quad \forall x = (x_1, x_2, \dots, x_k) \in \mathbb{R}^k.$$

Noțiuni generale

Considerăm în continuare spațiul \mathbb{R}^k înzestrat cu norma euclidiană

$$\|x\|_2 = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_k^2}, \quad \forall x = (x_1, x_2, \dots, x_k) \in \mathbb{R}^k.$$

Definiția 2.1

Se numește șir de puncte în \mathbb{R}^k o funcție $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^k$. Notăm șirul cu $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ sau (a_n) , unde

$$a_n = f(n) = (a_{1,n}, a_{2,n}, \dots, a_{k,n}).$$

Noțiuni generale

Considerăm în continuare spațiul \mathbb{R}^k înzestrat cu norma euclidiană

$$\|x\|_2 = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_k^2}, \quad \forall x = (x_1, x_2, \dots, x_k) \in \mathbb{R}^k.$$

Definiția 2.1

Se numește șir de puncte în \mathbb{R}^k o funcție $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^k$. Notăm șirul cu $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ sau (a_n) , unde

$$a_n = f(n) = (a_{1,n}, a_{2,n}, \dots, a_{k,n}).$$

Exemplul 2.2

① $x_n = (\frac{1}{n}, n^2)$ este un șir de puncte din \mathbb{R}^2

Noțiuni generale

Considerăm în continuare spațiul \mathbb{R}^k înzestrat cu norma euclidiană

$$\|x\|_2 = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_k^2}, \quad \forall x = (x_1, x_2, \dots, x_k) \in \mathbb{R}^k.$$

Definiția 2.1

Se numește șir de puncte în \mathbb{R}^k o funcție $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^k$. Notăm șirul cu $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ sau (a_n) , unde

$$a_n = f(n) = (a_{1,n}, a_{2,n}, \dots, a_{k,n}).$$

Exemplul 2.2

- 1 $x_n = (\frac{1}{n}, n^2)$ este un șir de puncte din \mathbb{R}^2
- 2 $x_n = (\sin \frac{1}{n}, \arctg(n^2 - 1), \frac{3}{n+1})$ este un șir de puncte din \mathbb{R}^3

Noțiuni generale

Considerăm în continuare spațiul \mathbb{R}^k înzestrat cu norma euclidiană

$$\|x\|_2 = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_k^2}, \quad \forall x = (x_1, x_2, \dots, x_k) \in \mathbb{R}^k.$$

Definiția 2.1

Se numește șir de puncte în \mathbb{R}^k o funcție $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^k$. Notăm șirul cu $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ sau (a_n) , unde

$$a_n = f(n) = (a_{1,n}, a_{2,n}, \dots, a_{k,n}).$$

Exemplul 2.2

- 1 $x_n = (\frac{1}{n}, n^2)$ este un șir de puncte din \mathbb{R}^2
- 2 $x_n = (\sin \frac{1}{n}, \arctg(n^2 - 1), \frac{3}{n+1})$ este un șir de puncte din \mathbb{R}^3
- 3 $x_n = (\frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, \frac{k}{n})$ este un șir de puncte în \mathbb{R}^k .

Noțiuni generale

Considerăm în continuare spațiul \mathbb{R}^k înzestrat cu norma euclidiană

$$\|x\|_2 = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_k^2}, \quad \forall x = (x_1, x_2, \dots, x_k) \in \mathbb{R}^k.$$

Definiția 2.1

Se numește șir de puncte în \mathbb{R}^k o funcție $f : \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{R}^k$. Notăm șirul cu $(a_n)_{n \in \mathbb{N}}$ sau (a_n) , unde

$$a_n = f(n) = (a_{1,n}, a_{2,n}, \dots, a_{k,n}).$$

Exemplul 2.2

- 1 $x_n = (\frac{1}{n}, n^2)$ este un șir de puncte din \mathbb{R}^2
- 2 $x_n = (\sin \frac{1}{n}, \arctg(n^2 - 1), \frac{3}{n+1})$ este un șir de puncte din \mathbb{R}^3
- 3 $x_n = (\frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, \frac{k}{n})$ este un șir de puncte în \mathbb{R}^k .

Se remarcă faptul că un șir de puncte din \mathbb{R}^k se compune din k șiruri, câte unul pentru fiecare componentă.

Mărginirea șirurilor în \mathbb{R}^k

Definiția 2.3

Spunem că un șir de puncte din \mathbb{R}^k este mărginit dacă există $M > 0$ a.î.

$$\|x_n\| \leq M \quad \forall n \in \mathbb{N}.$$

Mărginirea șirurilor în \mathbb{R}^k

Definiția 2.3

Spunem că un șir de puncte din \mathbb{R}^k este mărginit dacă există $M > 0$ a.î.

$$\|x_n\| \leq M \quad \forall n \in \mathbb{N}.$$

Exemplul 2.4

① Șirul $x_n = (\frac{1}{n}, n^2)$ nu este mărginit deoarece $\|x_n\| \geq n^2 \quad \forall n \geq 1$.

Mărginirea șirurilor în \mathbb{R}^k

Definiția 2.3

Spunem că un șir de puncte din \mathbb{R}^k este mărginit dacă există $M > 0$ a.î.
 $\|x_n\| \leq M \forall n \in \mathbb{N}$.

Exemplul 2.4

① Șirul $x_n = (\frac{1}{n}, n^2)$ nu este mărginit deoarece $\|x_n\| \geq n^2 \forall n \geq 1$.

② Șirul $x_k = (\frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, \frac{k}{n})$ este mărginit deoarece

$\|x_n\| = \sqrt{\frac{1}{n^2} + \frac{2^2}{n^2} + \dots + \frac{k^2}{n^2}} = \frac{\sqrt{k(k+1)(2k+1)}}{\sqrt{6}n}$ care este o cantitate mărginită, k fiind fixat.

Mărginirea șirurilor în \mathbb{R}^k

Definiția 2.3

Spunem că un șir de puncte din \mathbb{R}^k este mărginit dacă există $M > 0$ a.î.
 $\|x_n\| \leq M \forall n \in \mathbb{N}$.

Exemplul 2.4

① Șirul $x_n = (\frac{1}{n}, n^2)$ nu este mărginit deoarece $\|x_n\| \geq n^2 \forall n \geq 1$.

② Șirul $x_k = (\frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, \frac{k}{n})$ este mărginit deoarece

$$\|x_n\| = \sqrt{\frac{1}{n^2} + \frac{2^2}{n^2} + \dots + \frac{k^2}{n^2}} = \frac{\sqrt{k(k+1)(2k+1)}}{\sqrt{6}n}$$

care este o cantitate mărginită, k fiind fixat.

Teorema 2.5

Un șir de puncte din \mathbb{R}^k este mărginit dacă și numai dacă toate șirurile componente sunt șiruri mărginite (de numere reale).

Limite de șiruri în \mathbb{R}^k

Definiția 2.6

Fie (x_n) un șir de puncte din \mathbb{R}^k . Spunem că șirul (x_n) are limita $l \in \mathbb{R}^k$ dacă în orice vecinătate a lui l se găsesc toți termenii șirului cu excepția, eventual, a unui număr finit dintre aceștia:

$$\forall V \in \mathcal{V}(l) \exists n_V \in \mathbb{N}, \text{ a.i. } x_n \in V \forall n \geq n_V$$

Un șir care are limită se numește șir convergent. Vom nota $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = l$.

Limite de șiruri în \mathbb{R}^k

Definiția 2.6

Fie (x_n) un șir de puncte din \mathbb{R}^k . Spunem că șirul (x_n) are limita $l \in \mathbb{R}^k$ dacă în orice vecinătate a lui l se găsesc toți termenii șirului cu excepția, eventual, a unui număr finit dintre aceștia:

$$\forall V \in \mathcal{V}(l) \exists n_V \in \mathbb{N}, \text{ a.i. } x_n \in V \forall n \geq n_V$$

Un șir care are limită se numește șir convergent. Vom nota $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = l$.

Teorema 2.7 (Proprietăți ale șirurilor convergente)

- 1 *Un șir convergent are limită unică.*

Limite de șiruri în \mathbb{R}^k

Definiția 2.6

Fie (x_n) un șir de puncte din \mathbb{R}^k . Spunem că șirul (x_n) are limita $l \in \mathbb{R}^k$ dacă în orice vecinătate a lui l se găsesc toți termenii șirului cu excepția, eventual, a unui număr finit dintre aceștia:

$$\forall V \in \mathcal{V}(l) \exists n_V \in \mathbb{N}, \text{ a.i. } x_n \in V \forall n \geq n_V$$

Un șir care are limită se numește șir convergent. Vom nota $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = l$.

Teorema 2.7 (Proprietăți ale șirurilor convergente)

1. *Un șir convergent are limită unică.*
2. *Orice șir convergent este mărginit.*

Limite de șiruri în \mathbb{R}^k

Definiția 2.6

Fie (x_n) un șir de puncte din \mathbb{R}^k . Spunem că șirul (x_n) are limita $l \in \mathbb{R}^k$ dacă în orice vecinătate a lui l se găsesc toți termenii șirului cu excepția, eventual, a unui număr finit dintre aceștia:

$$\forall V \in \mathcal{V}(l) \exists n_V \in \mathbb{N}, \text{ a.i. } x_n \in V \forall n \geq n_V$$

Un șir care are limită se numește șir convergent. Vom nota $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = l$.

Teorema 2.7 (Proprietăți ale șirurilor convergente)

- ① *Un șir convergent are limită unică.*
- ② *Orice șir convergent este mărginit.*
- ③ *Prin schimbarea ordinii termenilor unui șir convergent se obține tot un șir convergent, având aceeași limită.*

Limite de șiruri în \mathbb{R}^k

Definiția 2.6

Fie (x_n) un șir de puncte din \mathbb{R}^k . Spunem că șirul (x_n) are limita $\ell \in \mathbb{R}^k$ dacă în orice vecinătate a lui ℓ se găsesc toți termenii șirului cu excepția, eventual, a unui număr finit dintre aceștia:

$$\forall V \in \mathcal{V}(\ell) \exists n_V \in \mathbb{N}, \text{ a.i. } x_n \in V \forall n \geq n_V$$

Un șir care are limită se numește șir convergent. Vom nota $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \ell$.

Teorema 2.7 (Proprietăți ale șirurilor convergente)

- 1 *Un șir convergent are limită unică.*
- 2 *Orice șir convergent este mărginit.*
- 3 *Prin schimbarea ordinii termenilor unui șir convergent se obține tot un șir convergent, având aceeași limită.*
- 4 *Dacă unui șir i se adaugă sau i se suprimă un număr finit de termeni, natura șirului nu se modifică iar în caz de convergență, nici limita.*

Limite de șiruri în \mathbb{R}^k

Teorema 2.8

Fie $(x_n)_{n \geq 1} = ((x_{1,n}, x_{2,n}, \dots, x_{k,n}))$ un șir de puncte din \mathbb{R}^k . Acest șir este convergent dacă și numai dacă șirurile componentelor: $(x_{1,n})_{n \geq 1}, \dots, (x_{k,n})_{n \geq 1}$ sunt convergente. Mai mult, în caz de convergență limita lui (x_n) are drept componente limitele șirurilor componente, altfel spus:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \left(\lim_{n \rightarrow \infty} x_{1,n}, \dots, \lim_{n \rightarrow \infty} x_{k,n} \right).$$

Exemplul 2.9

- 1 Limita șirului $x_n = (\sin \frac{1}{n}, \operatorname{arctg}(n+1))$ este punctul $(0, \frac{\pi}{2})$ deoarece $\lim \sin \frac{1}{n} = 0$ iar $\lim \operatorname{arctg}(n+1) = \frac{\pi}{2}$.

Limite de șiruri în \mathbb{R}^k

Teorema 2.8

Fie $(x_n)_{n \geq 1} = ((x_{1,n}, x_{2,n}, \dots, x_{k,n}))$ un șir de puncte din \mathbb{R}^k . Acest șir este convergent dacă și numai dacă șirurile componentelor: $(x_{1,n})_{n \geq 1}, \dots, (x_{k,n})_{n \geq 1}$ sunt convergente. Mai mult, în caz de convergență limita lui (x_n) are drept componente limitele șirurilor componente, altfel spus:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \left(\lim_{n \rightarrow \infty} x_{1,n}, \dots, \lim_{n \rightarrow \infty} x_{k,n} \right).$$

Exemplul 2.9

- ① Limita șirului $x_n = (\sin \frac{1}{n}, \arctg(n+1))$ este punctul $(0, \frac{\pi}{2})$ deoarece $\lim \sin \frac{1}{n} = 0$ iar $\lim \arctg(n+1) = \frac{\pi}{2}$.
- ② Șirul $x_n = (\frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, \frac{k}{n})$ este convergent iar $\lim_{k \rightarrow \infty} x_k = 0 = (0, 0, \dots, 0)$.

Limite de șiruri în \mathbb{R}^k

Teorema 2.8

Fie $(x_n)_{n \geq 1} = ((x_{1,n}, x_{2,n}, \dots, x_{k,n}))$ un șir de puncte din \mathbb{R}^k . Acest șir este convergent dacă și numai dacă șirurile componentelor: $(x_{1,n})_{n \geq 1}, \dots, (x_{k,n})_{n \geq 1}$ sunt convergente. Mai mult, în caz de convergență limita lui (x_n) are drept componente limitele șirurilor componente, altfel spus:

$$\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \left(\lim_{n \rightarrow \infty} x_{1,n}, \dots, \lim_{n \rightarrow \infty} x_{k,n} \right).$$

Exemplul 2.9

- ① Limita șirului $x_n = (\sin \frac{1}{n}, \arctg(n+1))$ este punctul $(0, \frac{\pi}{2})$ deoarece $\lim \sin \frac{1}{n} = 0$ iar $\lim \arctg(n+1) = \frac{\pi}{2}$.
- ② Șirul $x_n = (\frac{1}{n}, \frac{2}{n}, \dots, \frac{k}{n})$ este convergent iar $\lim_{k \rightarrow \infty} x_k = 0 = (0, 0, \dots, 0)$.
- ③ Șirul $x_n = (\frac{1}{n}, (-1)^n)$ nu este convergent deoarece șirul de pe a doua componentă, $x_{2,n} = (-1)^n$ este un șir divergent.